

Особливості реалізації модельних програм «Технології» (5-6 класи) у сучасних умовах НУШ та в умовах воєнного стану (методичні рекомендації)

У 2022-2023 навчальному році освітня реформа «Нова українська школа» продовжить активно впроваджуватися у базовій школі. За новим Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, та новими модельними навчальними програмами, що реалізують цей стандарт освіти (<https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/>), почнуть працювати учні 5 класів усіх закладів загальної середньої освіти України.

Модельні програми навчального предмета «Технології» для учнів 5-6 класів розроблено відповідно до законів України «Про освіту» [1], «Про загальну середню освіту» [2], Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»), на основі Державного стандарту базової середньої освіти [3].

Організацію освітнього процесу з «Технології» в умовах воєнного стану рекомендуємо організовувати за допомогою технологій дистанційного та змішаного навчання, у синхронному й асинхронному режимах, використовуючи онлайн платформи Microsoft Teams, Classroom, Class Dojo (<https://www.classdojo.com/>), GIOS (<https://gioschool.com/>), МійКлас (<https://miyklas.com.ua/info/uciteliam>), Edmodo (<https://new.edmodo.com>). У форматі дистанційного навчання в плані роботи вчителя пропонуємо передбачити та врахувати можливості ефективної реалізації програмного матеріалу учнями в межах навчального року (семестру) в умовах воєнного стану. Рекомендуємо спланувати та запропонувати учням тематику проєктів чи цікаві завдання, які б вони могли практично реалізувати у межах своєї квартири тощо.

Відповідно до Державного стандарту метою технологічної освітньої галузі є реалізація творчого потенціалу учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження [3].

Програмою передбачено, що необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Зміст предмету передбачає формування не лише знань і умінь, але й певних якостей, світогляду, ідейності, моральності особистості, громадянської позиції, підприємництва тощо [4].

Модельна навчальна програма:

- містить досягнення очікуваних результатів навчального предмету;

- визначає зміст і види навчальної діяльності здобувачів освіти;
- ґрунтується на визначених Державним стандартом ціннісних орієнтирах;
- охоплює формування ключових компетентностей.

Рекомендуємо вчителям «Технології» опрацювати:

1. Модельні навчальні програми. URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/tekhnolohichna-osvitnia-haluz/> (дата звернення 06.05.2022);
2. Презентації модельних навчальних програм. URL: <https://imzo.gov.ua/tekhnolohichna-osvitnia-haluz/> (дата звернення 06.05.2022).

Зміст програми «Технології. 5-6 класи» орієнтовано на формування в учнів ключових і предметних компетентностей, які покликані наблизити процес навчання до життєвих потреб учня, його інтересів та природних здібностей. Навчальний програмовий матеріал, призначений для засвоєння учнями містить:

- очікувані результати навчання;
- зміст навчального предмета;
- види навчальної діяльності.

До програми «Технології. 5-6 класи» додається перелік напрямів та основних технологій проектно-технологічної діяльності учнів. Основна технологія не повинна повторюватись більше 2-х разів за один навчальний рік. Додаткові технології учитель може обирати на власний розсуд. Для оздоблення та опорядження виробів рекомендуємо використовувати й інші додаткові технології.

Рекомендуємо, після самостійного вибору об'єкта проектування, вчителям, орієнтуючись на зміст навчального предмета «Технології», визначати перелік необхідних тем для вивчення в межах обраного об'єкта, формуючи теоретичну і практичну базу знань і вмінь.

Види навчальної діяльності покликані спрямувати вчителя на ті види робіт, які доцільно реалізувати учням під час опанування певної теми, та послідовність дій, яку варто виконувати для реалізації проектної діяльності.

Програма «Технології. 5-6 класи» характеризується спрямованістю на реалізацію принципу варіативності, який передбачає планування навчального матеріалу відповідно до матеріально-технічного та кадрового забезпечення освітнього процесу, вікових особливостей учнів та їх інтересів. Рекомендуємо учителям самостійно обирати порядок опанування модулів. Програма зорієнтована на практичну діяльність учнів. Її зміст кожен учитель розробляє індивідуально, враховуючи матеріально-технічну базу, рівень підготовленості учнів у класі та їх побажання.

Звертаємо увагу, що програма «Технології. 5-6 класи» побудована таким чином, що кожен учитель має можливість обрати тему проектної діяльності, реалізуючи один та (або) більше проектів за кожним модулем з поданого переліку, адаптуючи його на вибір до потреб учнів. Програмою передбачено перелік основних технологій, які вчитель може використовувати для опанування обраної проектної діяльності.

Рекомендуємо, для класів, які не поділяються на групи з технічних і обслуговуючих видів праці, реалізовувати проектну діяльність із двома

основними технологіями. Головне завдання при виборі об'єкта праці та технології до нього – реалізувати інтелектуальний і творчий потенціал учня, прищепити навички самореалізації і самоосвіти, надати свободу творчості в межах потрібних знань, орієнтуватися на досягнення сучасної науки, вмотивувати діяльність учня.

Акцентуємо увагу, що під час виконання практичних робіт у навчальній майстерні важливо звертати увагу на дотримання здобувачами освіти правил безпечної роботи, виробничої санітарії й особистої гігієни, навчати їх тільки безпечних прийомів роботи, ознайомлювати із заходами попередження травматизму.

Рекомендації учителям з технології щодо реалізації модельної програми:

- планувати не менш як дві основні технології під час вибору об'єкта проєктно-технологічної діяльності;
- визначати теми, які учням необхідно засвоїти, зважаючи на обрані для виготовлення об'єкти проєктування;
- визначати та планувати необхідну кількість навчальних годин, необхідних учням для вивчення відповідних процесів з обробки матеріалу;
- формувати зміст технологічної діяльності учнів на уроках на основі об'єктів проєктної діяльності;
- доповнювати перелік об'єктів проєктно-технологічної діяльності виробами (проєктами) відповідно до матеріально-технічної бази та вподобань учнів;
- звертати увагу на дотримання учнями правил безпечної роботи, виробничої санітарії та особистої гігієни;
- формувати уміння безпечних прийомів роботи, ознайомлювати із заходами попередження травматизму.

Список використаних джерел:

1. Закон України про освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України про середню освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14#Text>
3. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>
4. Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

Методист з трудового навчання
навчально-методичного відділу
координації освітньої діяльності
та професійного розвитку
Сумського ОІППО

І.В. Коренева

Підпис наявний в оригіналі

